

Remissvar: Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 (aktualiserad strategi 2025)

Vad är er samlade uppfattning om strategins relevans i förhållande till utvecklingen i Västra Götaland och omvärldens förändringar?

Strategin bedöms som relevant och väl förankrad i både globala trender (klimat, teknologi, geopolitik) och regionala behov (kompetensförsörjning, robusthet, inkludering). Den har en tydlig koppling till Agenda 2030 och harmonierar med kommunens egna strategier, särskilt inom klimat, digitalisering och samhällsplanering.

Dock finns en diskrepans mellan strategins ambitionsnivå och samhällsutvecklingens acceleration, exempelvis inom energiomställning, säkerhet och AI-utveckling. För att strategin ska kunna bibehålla sin relevans och handlingskraft över tid vore det önskvärt att den utformas mer dynamiskt det vill säga med tydliga mekanismer för återkommande omvärldsanalys, uppföljning av indikatorer och möjlighet till justering av insatsområden och prioriteringar. På så sätt kan strategin snabbare anpassas till nya förutsättningar, exempelvis förändringar i geopolitiska lägen, teknikskiften eller demografiska utmaningar, vilket stärker dess funktion som styrinstrument.

Hur bedömer ni strategins förmåga att nå målet: "Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt Västra Götaland"?

Kommunen ställer sig bakom målbilden och bedömer att strategin innehåller viktiga byggstenar för att nå dit. Det handlar särskilt om samverkans centrala roll, långsiktigheten och de tre hållbarhetsdimensionernas samspel. För att strategin ska kunna bibehålla sin relevans över tid behövs en ökad tydlighet kring uppföljning och återkoppling från lokala aktörer.

Fångar beskrivningen under respektive långsiktig prioritering de utmaningar och möjligheter som är mest centrala för gemensamma insatser framåt?

De fyra prioriteringarna – innovationskraft, kompetens, inkludering och tillgänglighet bedöms vara relevanta och förankrade i de identifierade

samhällsutmaningarna. Kommunen ser tydlig återklang i det egna arbetet, bland annat inom digital utveckling, utbildningssamverkan och lokal samhällsplanering.

Fångar de tre föreslagna kraftsamlingarna de viktigaste områdena för särskilt fokus, riktad samverkan och gemensamma insatser? Har respektive kraftsamling rätt avgränsning och innehåll?

De tre kraftsamlingarna – industrins gröna omställning, framtidsrusta barn och unga samt ökad robusthet i samhällsplaneringen bedöms sammantaget vara välmotiverade och i linje med regionala utvecklingsbehov. Vi välkomnar särskilt den breddade synen på barn och ungas villkor och möjligheter som inte avgränsas till studieresultat utan breddar perspektivet med en mer holistisk ansats.

Samtidigt bör industrins omställning ges en bredare horisont och omfatta hela näringslivet, inklusive mindre kommuners förutsättningar. Gällande ökad robusthet vill vi också belysa vikten av ett fungerande regionalöverskridande samverkan för kommuner i regionens ytterkanter.

Hur kan genomförandet förstärkas? Vad fungerar bra eller dåligt? Hur kan er organisation bidra?

Strategin får genomslag först när dess intentioner integreras i lokala styr- och planeringsprocesser.

Tydliggöra aktörsroller och särskilt kommuners delaktighet med fler dialogytor för erfarenhetsutbyte och samlärande. En levande och relevant strategi behöver inkorporeras in i kommunernas styrande delar för att förverkligas. Kommunen bidrar genom att delta i regionala samverkansprojekt och sprider goda exempel.

Hur ser ni på hur de vägledande principerna bidrar till strategins genomförande?

Principerna, modigt ledarskap, platsanpassning, delaktighet och experimenterande arbetssätt är välformulerade. Dock behöver de konkretiseras i form av exempel på tillämpning. Vi vill lyfta principen om platsers förutsättningar som särskilt viktig i en region med stora strukturella skillnader mellan städer och landsbygd.

Att principerna har blivit mer omfattande medför också att de delvis urholkas i aktualitet och relevans eller omvänt att de är så pass övergripande att områdena redan är på väg eller har realiserats. En mindre omfattande text skapar ett tydligare innehåll.

Övriga synpunkter

Digitalisering och cybersäkerhet

Kommunen ser positivt på att digitalisering fortsatt lyfts som en möjliggörare. Den är integrerad i flera prioriteringar, men frånvaron av digitalisering som egen kraftsamling riskerar att urholka dess strategiska tyngd. EU:s digitala decennium och den nationella digitaliseringsstrategin visar tydligt att digitalisering är en förutsättning, inte ett medel bland andra. Även fast grundansatsen är god i att digitaliseringen ingår i den ordinarie verksamhetsutvecklingen förutsätter det att kommunernas digitala mognad nått en sådan grad där kommunen vill medvetengöra riskerna med att inte tydliggöra området. Dagens samhälle påvisar i flera artiklar att AI användning och mognad är låg i flertalet av landets kommuner. Vi ser att digitalisering fortsatt bör vara prioriterad.

Cybersäkerhet omnämns endast översiktligt i strategin. Med tanke på hotbildsläget och den nationella cybersäkerhetsstrategin (2025) bör cybersäkerhet betraktas som en samhällskritisk infrastrukturfråga. Det är en grundförutsättning för robust digital transformation, datadriven innovation och invånarnas tillit.

Demografi

En åldrande befolkning, urbanisering och befolkningsminskning i vissa delar av regionen påverkar förutsättningarna för välfärdens finansiering och tillgång samhällsservice. Strategin behandlar de demografiska utmaningarna spritt i dokumentet. Då demografin kommer bli och redan är kommunernas största utmaningen bör frågan lyftas tydligare i strategin.